

MEMORIU

Pentru modificarea sau eliminarea anumitor dispoziții din proiectul de ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind unele măsuri fiscal bugetare în domeniul cheltuielilor publice, descentralizarea serviciilor publice, disciplină economico-financiară, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative apărută sub formă de proiect la 2.08.2023.

Vă supunem atenției observațiile semnatarilor, manageri de instituții publice de spectacole și concerte, și ale Asociației UNITER – Uniunea Teatrală din România care doresc să își exprime astfel îngrijorarea față de modul în care instituțiile de cultură vor putea sau nu să își mai desfășoare activitatea din toamna anului 2023, luând în considerare anumite măsuri prevăzute în proiectul de ordonanță de urgență în discuție, care ar avea un impact dezastruos asupra sectorului cultural.

Din motivele pe care le expunem în continuare, și având în vedere dreptul garantat constituțional la cultură, solicităm eliminarea aplicării dispozițiilor din proiectul de ordonanță de urgență care sunt menționate la pct. 2–4 de mai jos pentru instituțiile publice de cultură

1. Cu titlu prealabil, subliniem că, în ceea ce privește instituțiile publice de cultură aflate în subordinea autorităților administrației publice locale – care reprezintă majoritatea instituțiilor de acest fel din România – unele soluții normative propuse încalcă flagrant următoarele dispoziții ale Cartei europene a autonomiei locale din 15 octombrie 1985, ratificată de România prin Legea nr. 199/1997:

„Art. 6 Concordanța structurilor și mijloacelor administrative cu sarcinile autorităților administrației publice locale

1. Fără a aduce atingere dispozițiilor generale prevăzute de lege, **autoritățile administrației publice locale trebuie să poată stabili, ele însele**, structurile lor administrative interne, în vederea adaptării acestora la nevoile lor specifice și asigurării unei gestiuni eficiente.

2. Statutul personalului autorităților administrației publice locale trebuie să permită o recrutare de calitate, fondată pe principii de merit și de competență; vor fi prevăzute, în acest scop, condiții adecvate privind pregătirea, remunerarea și afirmarea profesională.

Art. 9 din Cartă – Resursele financiare ale autorităților administrației publice locale

1. În cadrul politicii economice naționale, autoritățile administrației publice locale au dreptul la **resurse proprii, suficiente, de care pot dispune în mod liber** în exercitarea atribuțiilor lor.

2. Resursele financiare ale autorităților administrației publice locale trebuie să fie **proporționale cu competențele prevăzute de Constituție sau de lege.**”

Din cele de mai sus rezultă că la nivel central nu se poate dispune cu privire la structurile organizatorice ale instituțiilor publice aflate în subordinea autorităților administrației publice locale, angajament asumat de România prin ratificarea Cartei mai sus menționate.

2.

“Art.VI (1) Numărul de posturi vacante, neocupate, fără personal încadrat, din statele de funcții aprobate potrivit legii la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se anulează;”

Instituțiile de cultură având o activitate specifică, iar personalul din subordine fiind dificil de angajat și necesitând studii specifice și experiență într-un domeniu atipic, aceste instituții depinzând constant de un buget aprobat anual, solicităm ca această prevedere să nu se aplice instituțiilor publice de cultură. Menționăm și că activitatea din cadrul compartimentelor tehnice presupune respectarea unor cerințe de personal, fără de care exploatarea la scenă a spectacolelor nu poate fi asigurată în condiții de siguranță pentru angajați și spectatori.

Pierderea unor funcții esențiale care sunt vacante la momentul intrării în vigoare a Ordonanței de urgență – acum când instituțiile de cultură se află tocmai în vacanța dintre stagioni – poate să ducă la imposibilitatea desfășurării activității numeroaselor instituții de cultură la nivel național.

3.

“Art. XX (1) Începând cu data de 1 ianuarie 2024 instituțiile publice cu personalitate juridică aflate în coordonarea/subordonarea/autoritatea autorităților publice centrale/județene sau locale își pot desfășura activitatea dacă îndeplinesc următoarele condiții cumulative: a) Au un număr de peste 50 de posturi aprobate conform legii și efectiv ocupate în structurile organizatorice; b) Activitățile desfășurate de instituțiile publice nu se suprapun peste sau sunt similare cu alte activități desfășurate de alte instituții publice cu obiect de activitate același sau similar;

(2) Instituțiile publice care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1) se pot comasa/desființa/reorganiza/fuziona sau transfera activitatea și personalul încadrat către alte structuri organizatorice inclusiv către structurile organizatorice aflate în coordonarea/autoritatea/subordonarea autorităților publice locale prin modificarea corespunzătoare a numărului de posturi, organigramei și a regulamentelor de organizare și funcționare;

(3) Prin comasare/desființare/reorganizare/fuzionare sau transfer a activității către alte structuri organizatorice inclusiv către structurile organizatorice aflate în coordonarea/autoritatea/subordonarea autorităților publice locale trebuie să rezulte cel puțin următoarele condiții cumulative:

- a) o reducere cu cel puțin 15% a numărului de personal proporțional atât pentru funcțiile de conducere cât și pentru funcțiile de execuție;
- b) o reducere cu cel puțin 15% a cheltuielilor de funcționare, respectiv a cheltuielilor materiale și servicii;”

Menționăm că majoritatea teatrelor de copii și tineret la nivel național au sub 50 de angajați și au o activitate, așa cum descrie Ordonanța la punctul b), similară cu teatrele dramatice din oraș aparținând de multe ori de același finanțator. În aceeași situație dificilă se află și teatrele care aparțin de același finanțator dar își desfășoară activitatea în altă limbă, cum ar fi teatrele dramatice și cele în limbi ale minorităților naționale. Pierderea statutului juridic al tuturor acestor teatre înseamnă concret **desființarea unei treimi din instituțiile de cultură la nivel național.**

4.

“Începând cu exercițiul bugetar al anului 2024, la elaborarea și aprobarea bugetelor locale, cheltuielile efectuate de autoritățile publice locale aferente capitolului bugetar 67: Cultură, Recreere, Religie și Sport nu pot depăși 7,5% din veniturile proprii realizate în exercițiul bugetar precedent;”

Conform datelor din țară, reducerea sub 7,5% a capitolului bugetar 67, înseamnă concret reducerea bugetului majorității teatrelor din provincie cu 50%. Doar ponderea salariilor din bugetul unui teatru e în medie de 80%. Înjumătățirea efectivă a bugetului înseamnă faliment.

„Art. 33 – Accesul la cultură

- (1) Accesul la cultură este garantat, în condițiile legii.
- (2) Libertatea persoanei de a-și dezvolta spiritualitatea și de a accede la valorile culturii naționale și universale nu poate fi îngrădită.
- (3) Statul trebuie să asigure păstrarea identității spirituale, sprijinirea culturii naționale, stimularea artelor, protejarea și conservarea moștenirii culturale, dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume.”

Solicităm imperios respectarea articolului 33 din Constituția României și acordarea poporului român accesul la Cultură!

Prin măsurile relatate mai sus care ar duce la desființarea sau falimentarea a numeroase Instituții de Cultură se încalcă un drept fundamental garantat de Constituție!

În plus, avem îndoiele că soluția normativă propusă va îndeplini scopul acesteia, comunicat în spațiul public, anume acela de a se obstrucționa realizarea de serbări, evenimente culturale de masă, bugetofage, de către autoritățile administrației publice locale. Este mult mai mare pericolul ca acele serbări să fie păstrate, iar pentru a se încadra în procentul impus, autoritățile publice locale să reducă cheltuielile cu funcționarea instituțiilor

publice de cultură, cu consecință directă asupra caracterului de continuitate a ofertei culturale și a cantității și calității proiectelor acestor instituții, mergând până la pericolul desființării lor din motive financiare.

Semnatar,

Aura Corbeanu, vicepreședinte executiv – Asociația UNITER – Uniunea Teatrală din România, București

Anna-Maria Popa, manager – Teatrul „Andrei Mureșanu” Sfântu Gheorghe

Teatrul German de Stat Timișoara – Lucian Vărșândan, manager

Florin Toma, director general Teatrul Dramatic „Fani Tardini” Galați

Albu István, Teatrul Figura Stúdió Színház, Gheorgheni

Erwin Șimșensohn, manager Teatrul de Stat Constanța

Radu Macrinici, manager Teatrul Municipal Baia Mare

Laurențiu Pleșa, manager Teatrul pentru Copii și Tineret „Merlin” Timișoara

Anca Florea, manager Teatrul Masca București

Ioana Bogățan, manager Teatrul de Păpuși Prichindel Alba Iulia

Gianina Cărbunariu, manager Teatrul Tineretului Piatra Neamț

Daniel Vulcu, manager Teatrul „Regina Maria”, Oradea

Vlad Cristache, manager Teatrul Excelsior, București

Alexandru Boureanu, manager Teatrul Național „Marin Sorescu” Craiova

Ionuț Ștefan, manager Teatrul „Jean Bart”, Tulcea

Alexandru Mâzgăreanu, manager interimar Teatrul „Nottara”, București

Nagy Pál, manager Teatrul „Tomcsa Sándor”, Odorheiu Secuiesc

Maia Morgenstern, manager Teatrul Evreiesc de Stat București

Dan Tudor, manager Teatrul „Alexandru Davila” Pitești

Vasile Muraru, manager Teatrul de revistă „Constantin Tănase” București

Mihai Panaitescu, manager Teatrul de Artă Deva

Czvikker Katalin, manager Teatrul „Szigligeti” Oradea

Florin Gabriel Ionescu, manager Teatrul de Vest Reșița

Mihaela Rus, manager Teatrul „Toma Caragiu” Ploiești

Mihaela Soloceanu, manager Teatrul pentru Copii „Arlechino” Brașov

Eduard Șișu, manager Teatrul pentru Copii și Tineret „Gulliver”, Galați

Georgiana Dinescu, manager Teatrul pentru Copii și Tineret „Colibri” Craiova

Asociația UNITER – Uniunea Teatrală din România

Instituție de utilitate publică

Str. George Enescu 2-4, sector 1, 010305 București, cod fiscal: 4659323

Tel.: 021 315 36 36, 021 313 42 78, 021 311 32 14, Fax: 021 315 00 48, office@uniter.ro, www.uniter.ro

BCR Sector 1 – Cod IBAN ROL: RO86RNCB0072049712860001

Vlad Zamfirescu, manager Teatrul L. S. Bulandra, București
Dorina Lazăr, manager Teatrul Odeon, București
Dan Cogălniceanu, manager Teatrul „Sică Alexandrescu” Brașov
Veress Albert, manager Teatrul Municipal Csíki Játékszín, Miercurea Ciuc
Marcel Anghel, manager Teatrul „V.I.Popa” Bârlad
Marius Rogojinschi, manager Teatrul pentru Copii și Tineret „Vasilache” Botoșani
Adrian Tibu, manager Teatrul „Gong” Sibiu
Ada Hausvater, Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara
Radu Alexandru Nica, manager interimar „Teatrul Metropolis”, București
Ștefan Lupu, manager Teatrul Mic, București
Cristian Șofron, director, Teatrul „Stela Popescu”, București
Daniela Mihovici, manager Teatrul „Cărăbuș” Brăila
Anca Olteanu, manager Teatrul pentru Copii „Ariel” Râmnicu Vâlcea
Angela Zarojanu, manager interimar Teatrul Municipal „Matei Vișniec” Suceava
Radu Nichifor, manager Teatrul „Maria Filotti” Brăila
Mariana Ghițulescu, manager Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”, Tîrgu Jiu
Octavian Costin, manager Teatrul „Anton Pann” Râmnicu-Vâlcea
Cristian Hadji-Culea, manager Teatrul Național „Vasile Alecsandri” Iași
Stier Péter, manager Teatrul de Nord Satu Mare
Bogdan Costea, manager Teatrul Clasic „Ioan Slavici” Arad
Aurel Palade, manager Teatrul pentru copii și tineret „Căluțul de Mare” Constanța
Vava Ștefănescu, manager Centrul Național al Dansului București
Balázs Attila, manager Teatrul „Csiky Gergely” Timișoara